

habuit paradisum essentialiter que est videre deum
Moraliter credo quod quilibet vestrum isto modo
 vellet habere paradisum inueniendo ipsum non
 curando de bona vita nec de penitentia. sed viuere
 ad libitum dicendo. sicut deus pepercit latroni
 sic et mihi. Nota quomodo in tota scriptura non legi-
 tur de aliquo qui male vixerit et bonum finem ha-
 buerit nisi de latrone. rationem quam assignant do-
 ctiores aliqui deuoti quare latro qui erat suspensus
 a dextris christi fuit conuersus et non ille qui erat a
 sinistris. fuit umbra brachii christi que ipsum te-
 tigit. Sic quomodo crux christi erat altior ac si christus
 fuisset capitaneus latronum. que umbra fuit tante
 virtutis quod ipsum illuminauit. Nec mirum si umbra
 petri erat tante virtutis quod sanabat infirmos. vt le-
 gitur Act. v. Ideo pro locum a minoribus arguendo.
 est tamen prophetia ad hoc Eze. xiiij. Sedentes
 in umbra eius uiuent. sumus ergo stulti. quod hoc
 miraculum solum semel fuit factum et nos cogitamus
 et nobis euenire. Multa alia miracula leguntur
 de christo. sed de ista materia non legitur nisi istud
 Ideo caueatis vobis ne accidat vobis sicut mi-
 liti stulto. Sic pabolam de rege qui edificauit no-
 bilem ciuitatem quam voluit populare solum de perso-
 nis generosis qui fecit preconizare quod cuiuscumque ge-
 nerofo venienti. et in ciuitate habitare volenti ip-
 se daret sibi pulchram domum et bonam provisionem.
 Duo milites socij audita preconizatione voluerunt
 ire ad dictam ciuitatem ad habitandum. Unus pauit se bene
 et ornauit se et recepit sibi necessaria pro itinere.
 Alius noluit aliquid recipere pro expensis sperans
 et confidens quod in via inueniret bursam plenam
 pecunijs. Qui dixit alter. Non confidas de hoc.
 quod rarissime contingit inuenire bursam cum pecu-
 nia in via. sed ille non curauit verba istius. vnde po-
 stea in via habuit vendere equum et vestes etc. nunc
 quid iudicatis istius fuisse stultum? vere sic stultus
 fuit. Hic rex potentissimus est dominus ihesus christus.
 qui est rex regum et dominus dominantium. Apoc. xix.
 qui edificauit nobilem ciuitatem paradisi. de qua da-
 uid. Gloria dicta sunt de te ciui. dei. ps. lxxxvij.
 quam vult populare solum de personis nobilibus scilicet
 de sanctis iustis et bonis. De hac fecit legem et pre-
 conizationem. Precones fuerunt apostoli et predicator
 res. duo milites sunt status gentium. scilicet ecclesiasti-
 corum et laicorum qui vadunt ad paradisum. quorum
 vnus portat secum et recipit expensas pro via. scilicet de-
 cem florenos. id est obseruationem decem preceptorum. vt. xij.
 florenos. id est. xij. opera penitentialia que sufficiunt pro
 via. Primum est peccatorum cognitio. Secundum cordis
 contritio. Tertium emendandi propositum. Quartum
 male societatis vitatio. Quintum oris confessio.
 Sextum corporis afflictio. Septimum humilis oratio
 Octauum elemosinarum largitio. Nonum debitorum
 restitutio. Decimum iniuriarum remissio. Undecim-
 mum fame repatio. Duodecimum eucharistie com-
 munitio. Qui has pecunias habet in bursa conscientie. tali

dicet rex in porta ciuitatis. euge fue bone et fide-
 lis intra in gaudium domini tui. Matth. xxv. Alius
 qui non vult recipere penam dicendo. sicut deus pe-
 percit latroni ita mihi. quia et deus misericors est
 hunc sicut tunc etc. hoc est dicere non curo de expen-
 sis. quod ego inueniam bursam etc. scilicet misericordiam dei. Sed
 non semper euenit ita. cui dicit christus in porta ciuitatis.
 Seruum inutilem eicite in tenebras exteriores ibi erit
 fletus et stridor dentium. Matth. xxv. Si dicitur
 religioso iuueni quo itis. respondet. ad paradisum
 et quando queris portatis expensas statim respon-
 det quoniam ero senex inueniam bursam plenam. Idem dicit
 presbytero et laico. faciamus ergo opera bona christiani
 alias non intrabimus. Matth. viij. Non omnis
 qui dicit mihi domine domine intrabit in regnum celorum.
 ergo dum tempus habemus opemur bonum. Gal. v.

¶ Feria quarta. Sermo sanctus.

D Kopter scelus po-
 puli mei percussus est. Esai. liij. In presentem
 sermone volo declarare aliquas vtilitates
 passionis christi. quod hoc requirit tempus
 et thema propositum. Pro huius verbi declaratio-
 ne et materie predicande introductione. Sciendum
 quod regula est generalis et certa et vera in sancta the-
 ologia. quod omnia mala pene sunt a deo. secus de
 malis culpe. quod deus nec potest peccare. sed omnia
 mala penalia facit deus sicut infirmitates do-
 lores tribulationes mortalitates etc. Quicquid est
 ergo pene est a deo. et quicquid est ibi culpe est a
 creatura. et ratio quare mala pene sunt a deo. pro
 nostra vtilitate ad sanandum et curandum animas non
 stras. Non credatis nec intelligatis quod deus letetur
 vel gaudeat de nostris malis penalibus. sicut
 nec medicus letatur quando dat purgationem ama-
 ram. sic nec deus quando dat dolorosas penas
 seu purgationes amaras infirmitatum. ideo oportet
 sustinere patienter. quod sic sanant vulnera pec-
 catorum. Sic contra illos qui impatienter suscipiunt
 mala penalia. ideo non curant sed damnant a deo
 propter eorum impatientiam et murmur contra deum.
 de quo dicit Esai. in persona dei. Ego dominus et non
 est alter formans lucem et creans tenebras. faci-
 ens pacem et creans malum ego dominus faciens omnia
 hec Esai. xlv. Item Amos. iij. Si erit malum in ci-
 uitate quod fecerit dominus. interrogatiue. quasi
 dicat non. Item Eccl. xj. Bona et mala vita et mors
 paupertas et honestas a deo sunt. Et ista responsio
 ne sancte persone que habent aliquid malum pene profer-
 do se totum deo attribuunt. vt patet Job. j. Qui post-
 quam omnia bona sua perdidit consolando seipsum dixit. do-
 minus dedit dominus abstulit sicut domino placuit.
 ita factum est. Cum tamen dicit textus quod illa mala fece-
 runt sathanas et inimici Job quod totum attribuere
 deo sciens quod omnia mala sunt a deo. quod dyabolus
 et inimici solum erant cause instrumentales. idem
 debetis vos facere in vestris tribulationibus cogi-

¶ Feria quarta post Paschalarum

tando quō sunt a deo iste tribulatōnes. pctā dō
et defectus sunt a nobis. iō de illis debem⁹ dōle
re ⁊ tristari. Ad ppositū de passiōe xp̄i cōsideran
da sunt duo. s. culpa ⁊ pena. Culpa fuit iude pro
ditoris iudeorū ⁊ pylati. sed pena fuit a deo pro
medicina peccatorū nostrorū. hoc dicit de⁹ pater
in themate. ppter scelus populi mei. s. sanandū
pcussi eū patet thema. Et quō passio xp̄i cōtum
ad penā fuit ordinata a deo patre. Inueni in sa
cra scriptura q̄ passio xp̄i est optima medicina cō
tra peccata iuxta tres species medicie quas me
dici faciunt. scz

¶ Medicina curatiua.

¶ Medicina confortatiua.

¶ Medicina preseruatiua.

Et p qualibet istarū dicit thema. ppter scelus.
Quō ad primū dico q̄ passio xp̄i fuit medicina
curatiua peccatorū nostrorū. qz p̄m doctrinā Au
gustini nunq̄ ante passiōe xp̄i nec post fuit ali
quis curat⁹ a pctis nisi ex passiōe xp̄i. Si dica
tur ⁊ quō añ qz nōdū erat facta? R̄ deo q̄ sicut
mō passio xp̄i saluat a peccatis ex fide quam ha
bem⁹ de passiōe christi facta. sic antiquitus sal
uabant a peccatis ex fide passiōis xp̄i h̄eda. qd̄
notatur Mathei. xxj. vbi legit⁹ q̄ qui p̄bāt. s.
añ xp̄m. ⁊ qui sequebant⁹ oēs clamabāt osanna
filio dauid. q̄ preibant vt adam noe abraā ⁊c. et
q̄ sequebant⁹ vt nos oīs habem⁹ saluationez ⁊
sanitatē a passiōe xp̄i. De hac nota figurā Nu
meri. xxj. de serpente eneo facto a moyse d̄ man
dato dñi dei p̄ medicina curatiua a morsib⁹. In
quo patet q̄ iudei añ passiōe p̄ mille ⁊ quingē
tos annos iā adorabant crucē. Quia a serpēte q̄
temptauit eū pctā in hūc mundū intrauerūt. et
morsus illoꝝ serpentū in deserto figurabat mor
sus temptatorū demonū. ideo si aliq̄s sentit se
morderi a serpente leuiathan p̄ supbiā pompaz
⁊c. si vult curari respiciat xp̄m oculis mentishu
militer in cruce pendentē. isto mō curabit a pla
ga supbie. iuxta illud Philp. ij. hoc sentite i vo
bis qd̄ in xp̄o ihu suple fuit. Idē d̄ serpēte mā
mona p̄ auaritiā respice xp̄m nudū ⁊ paupem
in cruce pēdētē. ideo dicit Michae. j. Sup hoc
plāgā ⁊ vlulabo vadā spoliatus ⁊ nudus. Sup
hoc facto. s. passiōis xp̄i plāgā. s. auaritiā me
am. vlulabo. s. restituendo. ⁊ p consequens ince
dam spoliatus ⁊ nudus. Idem de morsu serpē
tis asinodēi p̄ luxuriā aspiciat xp̄m cruentatus
in cruce pendentē. Esa. j. A plāta pedis vsq̄ ad
verticem nō est in eo sanitas. Et dices dñe. No
lo delectationes in corpe meo. qz vos dñe p me
tot dolores sustinuitis in corpe vestro. Idem d̄
morsu serpentis beelphegor p̄ gulā. Respice cri
stum in cruce pendentē quō fuit passus sitim ⁊ q̄
liter fuit felle ⁊ a ceto potatus. Idem de morsu
serpētis baalberit p̄ irā. respice xp̄m in cruce pē
dentē quō orauit p̄ crucifixorib⁹ d. Pater igno

sce illis. qz nesciūt quid faciunt. Idē de serpente
astaroth p̄ accidiā aspice xp̄m in cruce quātā ha
buit diligentia in oratione quā fecit qz decē. ps.
dixit. vt dicit beatus Hiero. s. centū. l. versus. ḡ
inspice serpentē eneu. i. xp̄m. Quā sicut serpens
eneus habebat formā serpētis ⁊ nullū habebat
venenū. Sic xp̄s est homo verus sed nō habuit
venenū peccati. qz venit in similitudinez carnis
sed nō in carne peccati. Idē de pctō inuidie. Re
spice xp̄m in cruce pendentē ppter charitatez ⁊
amorē nostrū. ideo dicit ipse. Hoc est pceptū me
um vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. Joh. xv
Ecce quō passio xp̄i est medicina curatiua pctō
rū nostrorū. autoritas Joh. iij. Sicut moyses ex
altauit serpentē i deserto. ita exaltari optet filiū
hois vt omnis q̄ viuūt ⁊ credit in eū non pereat
s̄z habeat vitā eternā. iō. j. petri. iij. christ⁹ semel
p peccatis nostris. s. curandis mortuus est. iō
dicit deus pater i themate. ppter scelus ⁊c. Bi
col scdo q̄ passio xp̄i est medicina confortatiua. qm̄
sicut boni medici dant medicinas ad confortandū
sanos. sic passio xp̄i nō solū est infirmis ex pecca
tis medicina curatiua sed etiaz sanis. i. iustis bo
nis ⁊ pfectis psonis medicina confortatiua vt sint
fortes contra tēptatiōes d̄ hac nota figurā Exo
di. xv. vbi legit⁹ de aquis marach. de quibus cū
nō possent bibere filij israel ppter amaritudinez
moyses orauit dñm. Qui ostendit sibi lignuz dī
cens q̄ ipm mitteret in aquas. Quod cū misisset
aq̄s in dulcedinē verse sunt dicit textus. Qd̄ fi
gura fuit passiōis xp̄i. qz aqua marach. i. ama
re sunt tribulationes mundi h̄ miserie infirmi
tates temptatiōes ⁊c. lignū dulcorans istas aq̄s
est lignū crucis qd̄ mittit⁹ in aquas tribulationū
p memoriā passiōis xp̄i cogitādo tribulationē
dolores miseras q̄s xp̄s sustinuit in sua passiōe
isto mō sustinebitis dulciter amaritudines tribu
lationes. vñ dicit Grego. Si passiōem dñi ad
memoriā reuocemus nihil est tam durū ⁊ amaz
qd̄ nō equo aīo tolleremus. ideo sicut passio xp̄i
est medicina curatiua septem pctōꝝ mortalium.
ita est medicina confortatiua septē virtutū. Primo
virtus fidei. cogitādo quō in xp̄i passiōe sol ob
scuratus fuit ⁊ terra tremuit ⁊ petre scisse sūt. q̄
liter creature insensibiles testate sunt xp̄m eē ve
rū deū ⁊ hoīem. Isto modo virtus fidei confortat
tur in corde. hoc mō confortatus fuit centurio qn
do dixit. vere hic homo filius dei erat. Marci.
xv. Secundo virtus spei isto mō. Si xp̄s tantū
fecit tanta passus fuit vt saluaret nos. ideo pos
sum secure sperare q̄ si volo facere p̄niam d̄ pec
catis q̄ remittere mihi peccata ⁊ dabit mihi gr̄ti
am in p̄nti ⁊ gloriā in futuro. Roma. viij. Qui
pprio filio suo nō pepercit. sed p nobis omnib⁹
tradidit illū. quō etiā nō cū illo omnia nobis do
nauit. Sic confortatur virtus spei. Tertio virtus
charitatis cogitādo q̄ xp̄s a nobis debet ama

In cena domini

ri q̄ tanta p nobis voluit pati. Cogitate si aliq̄s
vestrū esset incarceratus et ad mortē iā sententia
tus. si per aliquem esset liberatus quātū illū di-
ligeret q̄diu viueret. Sicoēs nos eram⁹ in car-
cere peccati detenti. et ad mortē et furcaz inferni
sententiati. Sed venit amic⁹ n̄r xp̄us q̄ nos libe-
rauit. qz ip̄e solus voluit suspendi. ne aliq̄s sibi
credēs et obediens suspenderef in furca inferni.
ideo Bern. Sup oia reddet te mihi amabilez. o
xp̄e calix passionis quē bibisti opus n̄re redem-
ptionis. Quarto confortatur quattuor virtutes car-
dinales. Primo prudentia cogitando. quō xp̄s
prudenter voluit redimere mūdū. q̄a licet essent
alij modi infiniti ad redimendū. tñ voluit ser-
uare modū prudētie. vt sicut totū malū generi huma-
ni venit a muliere v̄gine sponsata p malū ange-
lū informata. fructu vitio faciatā. sic voluit cri-
stus q̄ totū bonū humani generis veniret a mu-
liere virgine desponsata ab angelo salutata et in-
formata. ideo ecclesia. Hoc op⁹ nostre salutis or-
do depoposcerat mltiformis pditoris ars vt ar-
tem falleret et. et pstruif sic. Nostre salutis op⁹
hoc poposcerat. vt ars. i. prudentia xp̄i artez. i.
prudentiā dyaboli. multiformis pditoris falle-
ret. Quinto confortat iusticia. Arguūt iudei dī.
Si xp̄s erat deus et hō. qd oportebat ipsum pa-
ti. qz bene fecissz remissionē generalē sicut faciūt
quādoqz dñi. Rñdeo. et nisi fuisset sua iusticia q̄
est sua essentia. qz in deo virtutes nō sunt quali-
tates aduenticie sicut in nobis. sed virtutes i dō
sunt sua essentia. ideo in redēptione generis hu-
mani voluit seruare modū in quo apparēt sua in-
finita misericōdia. qz ipse qui non obligabat voluit
portare onus. Et etiā sua infinita iusticia. qz ip-
sum p̄ciū sufficiens et supabundans ipse voluit
soluere. q̄a voluit capi ligari vt sibi credentes et
obedientes saluarent. et sic de alijs. Qm̄ iustus
dñs et iusticias dilexit xp̄s. Sexto confortat v̄-
tus sp̄antie quādo exēplo passionis xp̄i hō se tē-
perat in p̄speris delicijs cibis ornamentis reci-
piēdo nisi necessitatē corpis iuxta illud. j. pe. ij.
Obsecro vos fratres tanq̄ aduenas et p̄grios
abstinere a carnalibus desiderijs nō dicit neces-
sarijs. Septimo confortat virtus fortitudis co-
gitando quō xp̄s fortiter sustinuit clauos coro-
nam inclinādo se derisiones dicentū Alios sal-
uos fecit. sed fuit fortis vsqz ad mortē dando no-
bis exemplū standi fortiter in bona vita vsqz ad
mortē. iuxta illud. j. Choz. xv. obsecro vos fra-
tres stabiles estote et immobiles. Ecce quō pas-
sio xp̄i est medicina confortatiua. j. petri. ij. pctā
nostra ip̄e ptulit in corpe suo sup lignū vt pecca-
ris mortui iusticie viuamus. ecce medicina cura-
tiua iusticie et etiā medicina confortatiua ibi. viu-
amus. Dico tertio qz passio xp̄i est etiā medicina
p̄seruatiua. sicut boni medici tpe pestilentie faci-
unt aliquā medicinā p̄seruatiuā infirmitatis. ita

fecit christus de passione sua. qz tot sunt infirmi-
tates pctōz. tā ex tēptationib⁹ dyaboli et occasi-
unibus mūdi q̄ etiā ex inclinationib⁹ carnis. qz
optet nos h̄re medicinā p̄seruatiuā que est chri-
sti passio Nota ad hoc pulcrā figurā Jone. j. dic
historiā de p̄pheta iona nauigante et de nauē ex
tempestate piclitate. Qui dixit nauē. mittite me
in mare et cessabit mare a vobis. Scio em̄ quo-
niā p̄pter me hec tempestas venit sup vos. Tu-
lerunt ergo ionam et miserunt in mare et cessabat
et stetit mare a feruore. nota ibi historiā. qz figu-
ra fuit passiois xp̄i. In genus humanū factum
est ad instar nauis. in principio fuit strictū solu-
z h̄ns duos postes. i. duas p̄sonas. i. adam et euā
Deinde creuit paulatī et dilatātū fuit. Gall. iij.
venit plenitudo t̄pis. Sziā mō i fine mundi stri-
gitur ad instar pupis nauis. ideo de natura hūa-
na d̄r. Facta est quasi nauis institoris. Prouer.
vi. Itē. hoc mare magnū et spaciōsū maib⁹ illic
naues p̄transibūt. cū. ps. Quid⁹ est mare ma-
gnū i quo sūt q̄p̄les fortune et tēpestates. Si er-
go vultis p̄seruari a morte pcti mortal mittat̄ to-
nas i mare. Jonas interpretat colūba et significat
xp̄m h̄ntē simplicitatē colūbinā q̄ mittit̄ in marē
amarū p̄ memoriā sue passiois cogitando deuo-
te quomodo ad instar ione in nocte passionis di-
xit. quē querit. si ergo me queritis. q. d. mittite
me in mare amarū. i. amare passionis et cessabit
mare a vobis. id est abstinebitis a peccatis cogi-
tantes quomodo et tanta passus sum ego. Istō
modo homo refrenatur a morte culpe et gehē-
ne. Ecce quomodo passio christi est medicina p̄-
seruantiā. ideo dicit Leo papa. Agnosce. o chri-
stiane dignitatē tuā et diuine consors factus na-
ture noli in veterēz vtilitatē degeneri cōuersiōe
redire. memēto q̄a p̄ciū redemptiois tue sangui-
nis christi est et.

¶ Feria quinta In cena dñi. Sermo.

Hoc facite in meā
cōmemorationē. j. Choz. xj. In h̄ pre-
senti die p̄currunt tres magne solēni-
tates Prima est de cena quā christus
voluit facere cum discipulis suis recipiens vale-
te ab eis. Secunda est de ablutiōe pedū aposto-
lorum. quia christus qui erat dominus et rex et
magister voluit lauare pedes apostolorū humili-
ter vt nobis daret exemplū hūilitatis. Ille due
solennitates tanguntur in euangelio. de quib⁹
fit sermo post prandium. Tertia est de sancto sa-
cramento altaris. d̄ quo loquit̄ epistola hodie-
na. De quo licet fit sermo in die corporis christi
et de mirabilibus et vtilitatibus sacramenti. ho-
die tamen est pp̄ria materia de institutione hui⁹
sacramenti. i. quare et quomodo hoc sacramen-
tū a xp̄o institutū est et ordinatuz. S̄ p̄mo salutē
virgo maria. Hoc facite et. Ego quesui i sacra-